

## РЕЦЕНЗИЯ

*Изготвил рецензията:*

**професор д.ик.н.Христо Маринов Иванов** – щатен преподавател във ВСУ „Черноризец Храбър” - гр. Варна и Академия на МВР гр. София, хабилитиран преподавател в област на висшето образование 3. Социални, стопански и правни науки, по професионално направление 3.7. Администрация и управление, научна специалност „Организация и управление извън сферата на материалното производство“

*Основание за написване на рецензията:*

Заповед № 3-РК-166 / 10.03.2015 г. на Ректора на Нов български университет - София за назначаване на научно жури и решение от 24.03.2015 г. на научното жури

*Автор на дисертационния труд:*

**Дима Стефанова Карова** – докторант на самостоятелна подготовка в докторска програма „Публична администрация“ на НБУ

*Тема на дисертационния труд:*

**„СЪВРЕМЕННИ НАСОКИ ЗА ОРГАНИЗАЦИЯ И УПРАВЛЕНИЕ НА СИСТЕМАТА ЗА ЕФЕКТИВЕН ДОПИНГ КОНТРОЛ И ПРЕВЕНЦИЯ В РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ”**

Представен за получаване на образователната и научна степен "доктор"

Област на висшето образование 3. Социални, стопански и правни науки

Професионално направление 3.7. Администрация и управление

Научна специалност «Организация и управление извън сферата на материалното производство (публична администрация)»

Научен ръководител: **проф. д-р Николай Арабаджийски**

### **1. Актуалност и значимост на разработвания научен проблем**

**Актуалността на темата** на дисертационното изследване е продиктувана от антидопинговата политика в Република България и ефективното ѝ прилагане в страната.

Актуалността се определя от:

- Промените настъпили в последните 10 - 15 години в борбата срещу допинга в спорта в световен мащаб, както и от Международните задължения на Република България за провеждане на адекватна антидопингова политика в областта на спорта, произтичащи от подписани и ратифицирани международни конвенции и световни стандарти в тази област;

- Следствие това възникват задълженията на Република България да хармонизира вътрешно - нормативната уредба по отношение не само на допинг контрола;

- Възникват задълженията на Република България и по отношение на превенцията, информационните и обучителните програми.

**Значимостта** на изследвания проблем е относно необходимостта от реструктурирането и модернизиранието на системата за допинг контрол, като се отразят спецификите на национално ниво, за да могат да се привнесат „добрите международни практики“ и в национален мащаб. Тя се отразява в следните акценти:

- Необходимост към момента от вземане на превантивни мерки, свързани с реален риск от санкции за Република България при неспазване на подписаните международни споразумения в изследваната област;
- Необходимостта да се осветлят научно добрите практики в организацията и управлението на системата за допинг контрол и превенция в Република България;
- Възможността резултатите от изследването да се приложат на практика от органи на управление на допинг контрола в Република България.

Посочените предпоставки обуславят необходимостта от разработване на самостоятелно научно изследване (дисертация) на тема: „**Съвременни насоки за организация и управление на системата за ефективен допинг контрол и превенция в Република България**“.

## **2. Обща характеристика и структура на дисертационния труд**

**Общата характеристика** на дисертацията се определя от дискуссионният характер на проблемите, изследвани в настоящият труд. В световен мащаб се създават все по-вече Национални Антидопингови Организации (НАДО) и Регионални Антидопингови Организации (РАДО), които да хармонизират, адаптират и реализират политиката на WADA на местно и регионално ниво.

Реформирането на системата за допинг контрол и превенция в Република България в контекста на глобалната антидопингова политика на WADA е от съществено значение за осъществяване на ефективен допинг контрол и превенция в страната.

**Структурата на дисертацията** се състои от увод, три глави, заключение, библиография и приложения. Обемът на труда е 219 стандартни страници. В дисертационният труд са посочени 112 цитирания под линия, от които три стратегически документа, осем фигури, седем таблици, седем схеми и единадесет приложения.

В **увода** е посочена актуалността на разработвания научен проблем, неговата научна значимост и практическата му приложимост. Представени са ни предметът в неговата цялост, обектът в неговата конкретизация и обхватът, като времеви и теоретичен. Точно са формулиране целта и основните изследователски задачи на дисертацията. Обстойно са формулирани също изследователската хипотеза и под тези. Установих наличието на допустими ограничения на изследването.

**Изложението** съдържа основния авторски текст. Избраната методология и методика на изследването съответства на поставената цел и задачи в дисертационният труд. Установих собствен принос при събирането и анализирането на емпиричната информация. Всяка от първите две глави завършва с изводи и заключения (стр. 53, стр. 124) В глава трета са формулирани изводи и препоръки към всяка една от точките (стр.

168, стр. 171 и стр. 183). Накрая са формулирани изводи и заключения. Бих препоръчал наред с изводите да има обобщения и практически препоръки или добри практики (както е на стр. 189).

В **заключението** авторката твърди, че се потвърждава издигнатата от нея хипотеза. При анализиране на дисертационния труд това очаквах от дисертантката, а именно в третата глава и заключението нагледно да се убедя в издигнатите от нея изводи и практически препоръки.

### **3. Характеристика на научните и научно-приложните приноси в дисертационния труд. Достоверност на материала**

Динамично развиващата се система на антидопинга в световен план поставя въпроси, които са неотложни за разрешаване от създадената мрежа от Национални антидопингови организации в болшинството страни по света.

**Характеристиката** на научните и научно-приложните приноси в тази област при разработването на дисертационния труд, като самостоятелен изследователски резултат на докторантката приемам. Дисертационният труд показва, че кандидатката притежава теоретични знания по административно управление и способности за самостоятелни научни изследвания. Видно е и личното ѝ участие в изложените от нея приноси.

Дисертантката предлага четири научните приноса. Според мен най-значим е третият научен принос. От практико-приложните приноси приемам като значими първи втори четвърти и пети.

Приемам **достоверността на материала**. Считаю, че е разработен самостоятелно, за което съществуват неоспорими доказателства. Констатирах, че не е заимстван и коректно са цитирани професионално ползвани от дисертантката авторски трудове. Все пак дисертационният труд е с насоченост към професионалното направление „администрация и управление“.

### **4. Оценка на научните резултати и приносите на дисертационния труд**

**Оценката** ми е, че практико-приложните **резултати** от извършените изследвания в дисертационния труд се свеждат до доказване с нови и с известни средства на съществени нови актуални страни на конкретен съвременен научен проблем, концепция или теория.

Установих, че резултатите от извършените в дисертационния труд изследвания представляват лично дело на дисертантката. Те очертават в значителна степен значимостта на **постигнатите научни и научно-приложни приноси** за практиката.

В дисертационното изследване коректно се посочват някои от значимите разработки на изтъкнати български и чуждестранни автори изследвали различни проблеми на организацията и функционирането на публичните организации в антидопинговата област.

## **5. Оценка на публикациите по дисертацията и авторството**

По тематиката на дисертационния труд докторантката е представила четири самостоятелни публикации, които са публикувани в национални научни издания. Това са:

- ✓ „Процес на хармонизиране на системата за допинг контрол в Република България, в контекста на глобалната антидопингова политика”;
- ✓ „Сравнително историческо институционално развитие на спорта между България и Великобритания”;
- ✓ „Нови стратегии, партньорства и международно сътрудничество в антидопинговата област”;
- ✓ „Стратегически подходи за изграждане на съвременна антидопингова система в Република България”.

Същите **имат характер на научни доклади** и пряко кореспондират с темата на дисертацията. Авторството е безапелационно установено. Пожелателно е да съществува и публикация в международно референтно научно издание.

## **6. Литературна осведоменост и компетентност на докторанта**

В процеса на разработване на дисертационния труд авторката коректно е използвала 107 заглавия, от които 69 литературни източници, 17 международни договори и стандарти, 9 национални нормативни акта и 12 източника – интернет сайтове. В труда са посочени 108 цитати под линия, от които 3 стратегически документа, 8 фигури, 7 таблици и 7 схеми. Пожелателно е авторката да използва повече произведенията на утвърдени автори творящи и публикуващи в тази област, включително и преподаващи в НБУ.

Не ми е известно резултати от изследването в дисертационния труд да са цитирани от други автори.

## **7. Оценка за автореферата**

**Авторефератът** е разработен съгласно изискванията и съдържа основните проблеми и пътищата за тяхното решение, посочени в дисертационния труд. Той отразява научната и научно-приложната стойност и практическата приложимост на постигнатите приноси от дисертантката. Имам известни забележки относно възможността за по-голямо детайлизиране при формулиране на научните и научно-практическите приноси на изследването. Според мен те могат да илюстрират още повече изследваната тема.

## **8. Критични бележки**

Наред с положителното в дисертационния труд на Дима Стефанова Карова са допуснати и известни слабости. Установих и някои неточности.

На 78 и 79 страница не подходящо е цитиран Г. Манлиев. И то извън контекста на написаното. Прикачен е неудачно към цитата на У. Парето.

На стр. 83 не ми се изясни какви са тези политически ползи. За социалните съм съгласен.

На стр. 85 последният пасаж е неясен. Текста се нуждае, както от научна редакция, така и от стилна.

В третата глава очаквах анализи на написаното в глава първа и втора. Тук трябва да са добрите практики, практическите предложения или най-малкото предложенията за изменение или за създаване на нови подзаконови или нормативни актове. Тук е авторовият принос. Налице са практически постановки, а не доказани от предишните глави научни и научно приложни приноси чрез анализ и обобщения. Схема 3 на стр.151 е най-точното нещо за трета глава – тя се нуждае от много повече обобщение.

Навсякъде под линия трябва да се спази българският стандарт за цитиране, както и новите редове в отделните строфи.

Дисертантката ни запознава с някои от най-основните автори произведения регламентиращи издигнати от нея проблеми в публичната администрация. В цитираната от нея литература е необходимо още повече да се придържа към стандартната подредба за такъв тип трудове, както и да е цитирана ползваната от авторката Българска Конституция. Считам тези неточности като технически, а не като съществени грешки.

След вземане в предвид на някои от бележките от предзащитата на дисертацията, коригирането им в авторовия текст и по доклад на научния ръководител дисертационният труд е предложен за защита пред научното жури.

## **9. Лични впечатления за докторанта**

Не познавам лично дисертантката. Сведенията ми за нея са от творческата и автобиография. Установих, че е завършила две магистратури по „Органична химия” и „Администрация и управление”. Владее английски и руски език. Има специализации в реномирани лаборатории в гр. Кьолн и в гр.София..

Констатирам професионална и методическа подготовка на докторантката Дима Стефанова Карова от запознаването ми с научната и продукция.

## **10. Заключение**

Системата за допинг контрол и превенция в страната, както и степента на въвеждането на стандартите следва да спомогне за намаляването на различията в световен мащаб и за повишаване ефективността на антидопинговата система в страната. Представената дисертация **„СЪВРЕМЕННИ НАСОКИ ЗА ОРГАНИЗАЦИЯ И УПРАВЛЕНИЕ НА СИСТЕМАТА ЗА ЕФЕКТИВЕН ДОПИНГ КОНТРОЛ И ПРЕВЕНЦИЯ В РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ”** е задълбочен и завършен научен труд от

изследването на актуален проблем с постигнати предимно практико-приложни приноси, доказващи способността на докторантката самостоятелно да разработва важни аспекти за теорията и практиката на публичната администрация.

### **11. Оценка на дисертационния труд**

Представените аргументи и анализи в дисертационното изследване относно остарялата и недостатъчно ефективната правна база в Република България и проблемите, които тя поражда водят до заключението, че Системата е целесъобразно да се реформира в посока изграждане на съвременна, ефективна правна нормативна база в страната, което доказва по безспорен начин тезата на дисертацията.

От анализа на разработката се налага изводът, че дисертационният труд притежава научни и научно-приложни приноси. Докторантката **Дима Стефанова Карова** е изпълнила изискванията на чл.6 от Закона за развитието на академичния състав в Република България /ЗРАСРБ/, както и на чл.24 и чл.25 от Правлиника за прилагане на Закона за развитието на академичния състав в Република България /ППЗРАСРБ/ за присъждане на образователната и научна степен "доктор".

На основание на гореизложеното давам **ПОЛОЖИТЕЛНА ОЦЕНКА** на дисертационния труд "**Съвременни насоки за организация и управление на системата за ефективен допинг контрол и превенция в Република България**", разработен от докторантката **Дима Стефанова Карова**, като **ПРЕДЛАГАМ** да ѝ бъде присъдена образователната и научна степен "доктор" по професионално направление 3.7. Администрация и управление, научна специалност "Организация и управление извън сферата на материалното производство (публична администрация)".

10 април 2015 г.  
гр.София

Рецензент:

  
**Проф. д.ик.н. Христо Маринов Иванов**